СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ. — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 179. Джерзі Сити, Н. Дж., середа, 4-го серпня, 1937. VOL. XLV. No. 179. Jersey City, N. J., Wednesday, August 4, 1937. THREE CENTS

БОРОТЬБА ЗА МЕШКАЛЬНИЙ ЗАКОН

ВАШИНГТОН. — Як тільки сенатові предложено попираний урядом проект Вагнера й Сігола про будову дешевих мешкань при допомозі уряду, противники проекту негайно виступили проти нього.

Законопроект поясняв самий внескодавець, сенатор Вагнер. На основі цього закону уряд мав би видавати три роки по 700 міліонів долярів річно на будівляну програму. За це збудованоб мешкання для 175,000 родин, або 850,000 осіб. Проект звертається проти „сломз" (запущених частин міста).

Проти проекту виступали передівсім сенатори Бирд і Джордж.

КАМПАНІЯ УРЯДУ ПРОТИ РЕКЕТІВ.

НЮ ЙОРК. — Три урядники відділу 167. юнії візників вантажних авт до розвоження курей призналися перед місцевим судом до приналежности до рекетірської організації. Їм грозить кількалітня вязниця.

ПРОТИВНИКИ „НОВОГО РОЗДІЛУ" ПРИ ПРОВОДІ ТЕМЕНІ ГОЛУ.

НЮ ЙОРК. — На місце померлого недавно провідника правильної демократичної організації міста, звісного Темені Голу, вибрано в понеділок конгресмена Кристофера Д. Соливена, загально відомого з ворожого відношення до політики президента Рузвілта.

БУРЯ В СЕНАТІ НА ВІСТКУ.

ВАШИНГТОН. — На чутку, що президент Рузвелт задумує іменувати підчас конгресових вакацій члена найвищого суду Злучених Держав на місце уступившого недавно судді Вен Дівентера, в сенаті піднялася справжня буря протестів. Почав її сенатор Вендерберг, кажучи, що суддя не повинен починати виконувати своїх обовязків, поки його номінація не буде вповні потверджена.

АРЕШТ ПІКЕТ.

СІЕТЛ (Вашингтон). — Поліція розігнала пікети, що стояли під будинком газети „Сієтл Стар", в котрій тепер страйкують редакційні робітники, а потім арештувала 18 чоловіків і одну жінку. Арештованих випущено на волю по зложенні залога в сумі 25 долярів за кожного арештованого.

СУД ЗАБОРОНЯЄ НОВИЙ СТРАЙКАРСЬКИЙ ЗАСІБ ПРОТИ РЕСТОРАНУ.

ДІТРОЙТ. — Місцевий стейтовий суд заборонив страйкуючим робітникам одної ресторанної спілки поборювати підприємця вбіганням до ресторану перед починанням обіду й захоплюванням усіх місць. Підприємство казало, що це є безправним захопленням приватної власности.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ДОМАГАЄТЬСЯ УСУНЕННЯ РОБІТНИЧОЇ РАДИ.

ЛОВЕЛ (Месечусетс). — На конвенції стейтової Федерації Праці вніс організатор юнії робітників фабрик для виробу обуви резолюцію, щоб зажадати від уряду усунення з ради робітничих відносин усіх членів, бо, мовляв, вони всі стоять за Комітет Промислової Організації й уживають своєї урядової влади для попирання юній, з котрими вони симпатизують.

УРЯД ПЕРЕДБАЧАЄ ЗАГАЛЬНУ ВІЙНУ В КИТАЮ.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд цікавиться живо поширенням воєнного запалу по всьому Китаю. Він побоюється, що війна може обхопити велику частину Китаю.

Американці, що жили в околицях, котрі тепер охоплює війна, вертаються до Америки.

НОВА КОМЕТА НАБЛИЖАЄТЬСЯ ДО ЗЕМЛІ.

КЕЙМБРИДЖ (Месечусетс). — Комета Финслера, що тепер наближається до землі, досягає вже вершка своєї ясности. Найяснішою буде вона 10-го серпня.

Має вона голову, 8 разів більшу від землі, а хвіст 2 міліони миль завдовжки.

ПРИВЕЗЛИ РІДКОГО ЗВІРА ДО ЗВІРИНЦЯ.

НЮ ЙОРК. — Місцевий звіринець у парку Бронкс дістав рідкого африканського звіра, що зветься окапі.

Походить він з бельгійського Конга й трохи скидається на жирафу. Африканці називають його „мальованим конем джунглів".

ПОЛЯРНЕ СЯЄВО НАД НІЯГАРОЮ.

НАЙАГАРА (Ню Йорк). — Над цею околицею світило в понеділок ранком незвичайно ясне полярне сяєво. Виглядало воно як довгий лук, що своєю ясністю нагадував освічену хмару. Сяєво було таке ясне, що притемнювало полярну зорю.

СМЕРТЬ ВІД УКУШЕННЯ БДЖОЛИ.

ЛУИСВИЛ (Кентокі). — Тут помер 45-літній Рой Грей, через те, що кілька тижнів тому його вжалила бджола.

ТЕРОРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ З МІСТИЧНИМИ ОБРЯДАМИ.

У Латвії поліція арештувала 32 членів терористичної організації „Вогнистий Хрест", що підготовлювали на 15. травня ц. р. (роковини обєднання Латвії) заворушення. При ревізії знайдено склади зброї, протидержавну бібулу, тайні друкарні та чимало кореспонденції. Члени організації присягали на вірність вождові, підписуючися власною кровю, опісля на рамені татуували знамя вогнистого хреста.

ГОРЯТЬ ШПИХЛІРІ ПІД БЕРЛІНОМ.

В Тегель під Берліном вибухла пожежа в млинарських будинках. Вогонь перекинувся за короткий час на положені близько деревляні шпихлірі, де було кількадесять тисяч тон збіжжя. У дуже важкій рятунковій акції брали участь 10 пожежних сторожей. Матеріяльні страти дуже великі, хоч частину збіжевих запасів удалося врятувати. Причина пожежі покищо невідома.

САРАНА В ЄГИПТІ.

Від заходу насувається до долини Нілю хмара сарани. Єгипетська влада робить усі зусилля, щоб сарану затримати на лінії Фука Оази Сіна. З Каїра й Александрії вислали 4 відділи метачів вогню з літаками та великі відділи механістів (пустинна сторожа). Рятунковою акцією кермує сам міністер хліборобства. Ситуація дуже важка, бо сарана продерлася місцями й осягнула вже Каїро.

16-ЛІТНЯ МАТИ ВБИЛА СВОЮ ДИТИНУ.

У ставі місцевости Ренкорай під Пйотрковом знайшли трупа мужеського новородка. Повідомлена поліція почала слідство й арештувала вбивницю, якою виявилася 16-літня Маріянна Влодарчик, яка призналася до вбивства. Молоду вбивницю власної дитини посадили до вязниці.

СТРАХІТТЯ НАШИХ ДНІВ.

В останніх часах на підставі статистичних даних у всіх культурних країнах замітно зросло число злочинів серед малолітніх, головно у віці від 16—21 літ. Також у молоді того віку помітний жахливий зріст самовбивства та проституції.

На думку французьких кримінольогів причиною цих жахливих явищ є: а) вилюднювання сіл і надмірний розріст великих міст, б) дезорганізація родинного життя, в) загальний упадок моралі, г) недостачі виховання в народніх школах і масовий алькоголізм.

Головно алькоголізм причиняється до звироднення молодих душ, бо девять десятих нелітніх злочинців у віці до 16 літ походять від родичів-алькоголіків.

Теперішня кріза, нужда та безробіття ще більше зводять молодь на манівці і творять сприятливий ґрунт, щоб могли проявлятися жахливі руїнницько-злочинні інстинкти, що дрімають у глибинах людської природи.

У НІМЕЧЧИНІ МОЖНА АДОПТУВАТИ ТІЛЬКИ ДІТИ АРІЙСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ.

У Німеччині проголосили новий закон, який нормує справу адопції дітей. Адоптувати можна тільки дітей чистого арійського походження і з роду здорові. Крім цього особа, яка схоче адоптувати дитину, мусить підписувати зобовязання і посвідку, що знає всі ці вимоги, та що виховуватиме дитину в націонал-соціялістичному дусі.

НАЙБІЛЬША СВІТЛИНА НА СВІТІ.

Серед експонатів летунської вистави, яку недавно відкрили у Празі, є теж величезна фотографічна знимка празького аеродрому, зроблена згори. Своїми розмірами ця світлина є найбільша у світі, а її виконання це справді свого роду технічний рекорд. Ця світлина це побільшення звичайної світлини 13×18 цм. до розміру 11×17 м. Підчас побільшування, знимку розділили на 12 окремих частин, та і в таких умовинах копіювання було незвичайно важне. Щоб вимивати листки, мусіли світливці користуватись басейнами великої лазні. Праця відбувалася в ночі, бо в день годі було затемнити величезний будинок лазні.

БІЙКА ШУЛЄРІВ ІЗ ЦИРКОВЦЯМИ.

Разом із цирком Станевських їздить т. зв. касино гри. Підчас гостини цього цирку в Станиславові прийшло до авантури і бійки між станиславівськими шулерами і цирковцями на тлі конкуренції. Коли шулєри не хотіли вступитися з місця під цирком, прогнали їх цирковці на доручення управи цирку. Після цієї циркової інтервенції трьох станиславівських авантурників відвезли до лічниці. Станиславівське підземелля рішило пімститися за своїх товаришів і група авантурників заїхала трьома автами під ресторан Войцеховського, де обідали цирковці, зчинили велику бучу, здемолювали ресторан, важно поранили власника цього ресторану, якусь Марію Земняк, яка саме тоді перебувала в ресторані, та 2 цирковців. Згодом бійка перенеслася на вулицю і викликала правдиву паніку серед прохожих. Край цілій авантурі поклала поліція, яка теж арештувала 4 станиславівських бандитів.

10 ДІТЕЙ ЗГИНУЛО У ВОГНІ.

На передмісті японської столиці Токіо Асакуса вибухла пожежа, яка знищила захист для дітей. Підчас пожежі згинуло у вогні десятеро дітей.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА В ТУРЧАНЩИНІ.

Недавно вибухла в ночі пожежа в будинках Марії Ільницької в Гуснім Вижнім, пов. Турка. Причини цієї пожежі невідомі. Вогонь перекинувся й на інші будинки, які стояли близько себе. Таким чином згоріло 37 мешкальних і господарських будинків. Згоріло теж кілька штук живого інвентаря. Шкоди є коло 40,000 зл.

ДАЛЬШІ ПОДРОБИЦІ У СПРАВІ ВБИВСТВА ЗАКШЕВСЬКОЇ.

Після арештування Казимира Хмелевича, спільника Рогозінської, слідство пішло зовсім іншими рейками, бо виявилося, що вбивники працювали в найтіснішім порозумінні, на підставі аж до найдокладніших подробиць опрацьованого пляну. Хмелевич чекав двічі на сигнал своєї спільниці. Щойно за третім разом діждався він цього сигналу і тоді, коли Рогозінська замикала в кухні двері на гачок, Хмелевич убив Закшевську ударами молотка. На його доручення Рогозінська вдушила свою жертву і заткала їй рушником уста. Добичею поділилася пара вбивників при вході на Східні Торги. Хмелевич виплатив своїй спільниці 170 зл. і віддав їй частину дорогоціностей. Решту залишив собі. Коли поліція почала наступати Рогозінській на пяти, вона повідомила про те свого спільника, який знову дав їй відповідні поучення та загрозив „дінтойрою", якщо вона зрадилаб його.

НАСЛІДКИ ПРОТИЖИДІВСЬКОГО БОЙКОТУ.

Як пишуть польські часописи, до централі союзу жидівських купців у Варшаві приходять алярмові звіти з цілої Польщі про важку ситуацію жидівських купців, спричинену бойкотом. Жидівські купецькі організації обчисляють, що майже 50 прц. замовлених товарів вертаються з провінції з допискою від купців, що товарів не можуть викупити, бо з причини бойкоту обороти сильно змаліли, а зокрема у східніх околицях торговля майже зовсім припинилась. У Варшаві оповідають, що кілька більших жидівських ґуртівень на Налевках або вже проголосили, або думають проголосити банкротство.

ПЕРША СВІТЛИНА ЗПЕРЕД 100 ЛІТ.

Паризьке наукове товариство святкувало століття винаходу фотографії. В червні минуло 100 літ від хвилини, як французькому малярeві Люї Жак Даґер вдалося по довголітній совісній праці утривалити образ, відбитий з „камера обскура". Співробітником батька фотографії був Никифор Ніпс, який згодом стає славним літографом. Винахід Даґера викликав був у науковім світі величезне враження.

Одночасно з винаходом Даґера, виступив в Англії учитель Факс Фальбот зі своїм винаходом, який виявився реальніший від винаходу Даґера. Це теж рішило, що фотографічне мистецтво розвинулось особливо сильно в Англії.

БЕРЕЖАНСЬКИЙ СТАРОСТА ВІДІЙШОВ.

ПАТ повідомляє: З днем 1. липня повітовий староста в Бережанах Карло Войцеховський відійшов на становище повітового старости в Кельцах. Становище бережанського старости обняв д-р Ярош, дотеперішній староста у Пщині.

ВОЄННА ГОРЯЧКА ЗАХОПЛЮЄ ЦІЛИЙ КИТАЙ

ШАНГГАЙ. — Китайський уряд, який іще донедавна надіявся, що японсько-китайський воєнний конфлікт можна буде скоро припинити, тепер рішений усіми способами продовжати війну аж до остаточного кінця. Він посилає тепер десятки тисяч війська проти японців і китайські державні мужі передбачають довгу й завзяту війну, яка може дуже легко потягнути за собою також европейські держави. Покищо японські війська далі в наступі. Вони торощать перед собою китайські загони, які не мають найменших виглядів опертися перед здисциплінованими, знаменито узброєними японськими відділами.

НАПАД НА СОВЕТСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У КИТАЮ.

ШАНГГАЙ. — Узброєні відділи, що складалися з російських еміґрантів, царських прихильників, напали на советський консулят у Шанггаю, розбили двері, перевели трус, забрали документи, а потім усі меблі консуляту знищили. Советський уряд твердить, що цей напад інспірували японці і вслід за тим він вислав Японії гострий протест. Та японці не думають відповідати на той протест, стоячи на становищі, що це справа самих росіян, які мають свої власні порахунки і самі на себе нападають.

АРЕШТ БЕЛІ КУНА ПОТВЕРДЖЕНИЙ.

МОСКВА. — Пополоски, що Беля Кун, відомий мадярський комуніст, який у 1918 році перевів в Угорщині большевицьку революцію і навіть на пару місяців захопив був владу, арештований советськими властями, тепер потверджуються. Після лiквідації большевицького перевороту в Угорщині, Беля Кун утік до Советів, де принято його наче якого героя та наділено ріжними важними функціями. Тепер його арештовано і вислано, невідомо куди. Його помешкання від місяця опечатане владою. Не виключене, що його вже розстріляли.

ЕСПАНСЬКІ ЧЕРВОНІ ВТІКАЮТЬ.

ЕНДАЄ (Франція). — Еспанські революційні війська далі посуваються вперед. Впродовж останніх двох тижнів вони розбили і майже знищили до тла червону армію, що складалася з 12,000 людей, та заняли двацять сіл. Забрали притім багато воєнних матеріялів. Червоні в безладді і переполосі відступають.

АНҐЛІЯ СТАРАЄТЬСЯ УСПОКОЇТИ ЕВРОПУ.

ЛОНДОН. — У той час, як світ запалився війною на двох кінцях, Анґлія старається всіми силами успокоїти схвильовану Европу та недопустити до світового вибуху. Анґлійський премієр Чемберлен мав з італійським амбасадором Ґрандієм півторагодинну розмову, у висліді якої прийшло до усунення багатьох непорозумінь між Анґлією й Італією, а навіть до промощення шляху, який мав би довести ці два краї до дружби. Чемберлен запевнив Ґрандія, що Анґлія не має найменших плянів нападати на Італію, або мститися за Етіопію. Навпаки, Анґлія навіть хотіла би признати підбій Етіопії, але не може цього зробити з огляду на вcесвітню опінію. Зате анґлійський премієр обіцяв Італії, що в Женеві, в Лізі Націй, підіпре домагання Італії, щоб усунути етіопську делеґацію, та признати, що окрема етіопська держава вже на світі не існує. Кажуть, що вслід за тим Мусоліні вислав Чемберленові персонального листа і передав йому телефоном щирі поздоровлення. Чемберлен рівночасно працює в тому напрямку, щоб запросити до Лондону німецького міністра закордонних справ, Нойрата, і з ним переговорити ріжні справи. В політичних кругах передбачають, що під осінь Анґлія підготує політичну конференцію чотирьох найбільших европейських держав, а саме Анґлії, Італії, Німеччини і Франції.

НІМЦІ ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ПОЛЯКІВ.

БЕРЛІН. — Офіційний часопис німецької гітлерівської партії, „Анґріф", надрукував статтю, в якій перший раз від кількох літ гостро виступив проти Польщі і навіть без обиняків сказав, що поляки своїми останніми посуненнями в Горішньому Шлеську доводять польсько-німецькі відносини до зірвання. „Анґріф" перестерігає поляків, щоб вони занадто гостро не виступали проти тих німців, що осталися в границях польської держави, бо в їх обороні виступлять їх брати-німці, що є в німецькій державі.

ЮГОСЛАВСЬКИЙ КАБІНЕТ НЕ УСТУПИТЬ.

БІЛГОРОД. — Всупереч загальним поголоскам, що югославський кабінет міністрів з премієром Стоядіновичем, який попав у гострий конфлікт з церквою, уступить, кабінет рішив не подавати своєї резиґнації, а йти далі своїм накресленим шляхом.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТЮРМА ВЗАЄМНИХ ШПИГУНІВ

Кожний просто край має попри звичайну свою назву ще й якусь прозиванку, що нею чужинці підчеркують якусь маркантну признаку краю. Анґлію, наприклад, за її імперіялістичну політику в світі називали французи й німці „перфідний Альбіон". Туреччину за її нездібність урятувати свою велику імперію звали довго „хорою людиною Европи". Індію звали (видно за анґлійцями) „перлою Сходу" та „людським муравлищем". Називали французи свій край „красною Францією," називали ліберали Францію „другою вітчиною кожного вільного чоловіка", а моралізатори—„розпусницею світу".

Стара, царська, Росія, котру царі звали „святою Русею", здавна широко „славилася" як „тюрма народів". Так її назвали за те, що в ній царі зібрали під свою владу понад сотку ріжних народів, а кожному з цих народів відібрали всяку свободу. Отся стара „тюрма народів" розвалилася в 1917-тім році. Збунтувалися народи й пробували розвалити цю тюрму та на її румовищах покласти свобідні краї вільних людей і народів. Декотрим народам спроба вдалась, а інші попали знову під обновлену силу російських імперіялістів і централістів, що пішла на здобуття народів старої імперії з новими кличами царства селян і робітників та повного національного самоозначення аж до відірвання. З такими кличами вдалося їм зреставрувати давню „тюрму народів".

Нова влада, що пішла валити царат з кличами свободи, волі й хліба, завела в краях царів нове самодержавіє, нову безправність мас. Нове обезправлення мас піддержувано пропаґандою, що малювала цю нову тюрму народів як визволення.

Останніми днями ця пропаґанда видно показала свою нездібність досягати своєї мети, коли московська диктатура бачилася примушеною почати обіцювати народнім масам під її кормигою справжнє розкріпощення, так звану демократизацію конституції. Що й цеї обіцянки большевицька диктатура не думала сповнити, показалося недавно, коли вся московська преса заговорила про нові обовязки горожан совєтського Союзу, а саме обовязок кожного горожанина шпигувати за діяльністю кожного сусіда й знайомого та доносити урядові про кожний підозрілий крок, чи хочби слово. Уряд обіцяє кожному донощикові безкарність, себто запевняє, що як підозріння приватного донощика не оправдається, то він не буде за це караний.

Ця нова кампанія московського уряду за донощицтво показує з одного боку просто гістеричний страх московської диктатури перед невдоволенням широких мас народу з уряду, а з другого боку просто божевільний засіб боротьби з цим невдоволенням. З цею кампанією Росія переміняється на справжній дім божевільних, де всякий може показати на всякого, без страху за наслідки фальшивости своїх показань.

Багато разів здавалося, що большевицька диктатура досягнула вже вершка свого занепаду. Цим разом вона справді досягнула вже найнижчого дна.

ДОВКРУГИ КРАЄВОЇ НАРАДИ УНДО

Недавно скликала управа української галицької партії Українське Національно-Демократичне Обєднання (УНДО) краєву конференцію, зложену з представників партійних орґанізацій у краю, членів Центрального Комітету (управи) і парляментарної репрезентації. Було на ній більше як 300 учасників. Коли взяти на увагу, що це партія найбільша і найвпливовіша в краю, що всі центральні галицькі інституції є в руках її членів та що під її впливом стоять найбільше поширені галицькі пресові орґани, то мусимо признати, що така конференція і її ухвали представляють погляди великої частини зорґанізованої і свідомої національно галицько - української людности.

Резолюції, ухвалені на тій Краєвій Нараді, вже певно знані Вп. Читачам, але всеж таки треба трохи основніше над ними застановитися.

Як вони так і попереджуючий їх реферат посла Мудрого відносяться до т. зв. „нормалізації", то є певного роду договору між українською парляментарною репрезентацією й польським урядом, зглядно стоячим на його чолі міністром Косцялковським. Угоду цю зроблено перед виборами до сойму. Як ті „вибори" виглядали і як виглядала тодішна виборча ординація, Вп. Читачі певно ще памятають.

Угода та принесла передовсім той зиск, що зістали вибрані всеж таки щирі українці. Колиж би її не було, то уряд міг дуже легко поробити послами кацапів або попросту хрунів у виді давніх „хлібоїдів".

Вже сам факт, що кацапам відобрано можність рити в соймі проти українців, має своє значіння.

Хоч і тепер ще „Народний Дім" у Львові не є в руках українців, то всежтаки покладено і тут стрим кацапській господарці і надуживанню доходів з цеї інституції на річ кацапських, головно на папері існуючих орґанізацій.

Та це дрібниця: переговорюючі зурядом політики поставили цілу низку домагань і то мінімальних. Не розходилося про жадні концесії, але просто про це, що українцям належиться на підставі конституції й інших обовязуючих законів. Тут належать домагання в справі шкіл, зміни трактування українців та їх інституцій адміністраційними властями, допущення українців до урядових посад і т. ін.

Однакож з всього того нічого не вийшло, хоч „вибрані" на підставі того договору українські посли голосували навіть за військовий буджет, а начальні українські фінансові інституції навіть 2,000 злотих на позичку державної оборони дали!

Найголовніша частина резолюцій, це та, що стверджує:

„Про однородну суцільну політику у відношенню до всього українського народу в Польщі нема мови. Кожне воєвідство, а навіть кожне староство, веде її інакше".

І це власне мусить здивувати кожного, що знає, як такі питання полагоджується в культурних державах. Щоби французький префект провадив політику цілковито суперечну з заявами міністра — цеж цілком виключена річ. Але і це правда, що у Франції не панує засада „як кто хце".

Резолюції ундівської Краєвої Наради стверджують також, що польська суспільність поставилася рішучо ворожо до справи „нормалізації".

А зрештою ... щож говорити про специяльности, коли і наслідник мін. Косцялковського, Складковський, ніколи і при жадній нагоді не заявив, що він стоїть на становищі „нормалізації", проголошеної його попередником.

Є в резолюціях УНДО також уступ, стверджуючий, що та партія є противна тактиці саботажів, підпалів, а навіть убивств, яка то тактика декуди в краю проявилась.

Резолюції однак промовчують, що іде тут за бережанський та золочівський повіт, де однак зараз і **„пацифікація"** на подобу тої з 1930 року появилась, про яку однак в краю „нельзя" писати.

Уступ 6-тий резолюції протесту є проти стосовань засади збірної відповідальности до українського населення за вчинки одиниць.

„Діло" розписало анкету в справі вислідів „нормалізації, а бувший голова УНДО, **д-р Д. Левицький,** забрав перший слово в тій справі. По його думці, все полягає на непорозумінню: українці ждали на змогу повного розвитку, а польська сторона числила на це, що українці занехають всякі, хочби і леґальні, засоби боротьби за національні права.

Українці числили на це, що вони, разом з Поляками підуть визволяти Київ, та що тому повинні творитися зав'язки української армії, — а Поляки станули на становищі, що про справи, з якими вяжеться закордонна політика, може рішати лише польське міністерство заграничних справ і польське громадянство. — Д-р Л. Левицький домагається скликання всеукраїнського національного конґресу, „який устійнив би напрямні нашої політики для осягнення нашої оконечної мети".

Інтересні погляди на цілу справу „нормалізації" дає в „Ділі" посол (селянин) Гринь Тершаковець. Він також стверджує неудачу „нормалізації" та, що навіть ті польські посли, що на її підставі вийшли з одної листи з українськими, заховуються в соймі ворожо супроти них та викрикують з лавок „нема україньцув — сон тильо Русіні" та зправила голосують проти всіх українських внесків і поправок.

Посол Тершаковець відноситься критично до українського парляментарного проводу:

„У своїй парляментарній тактиці наш провід був уступчивий і нерішучий, не користаючи зовсім з добрих нагод виявити своє становище (нпр. при буджеті). Складано забагато заяв та роблено забагато конференцій, які не дали нічого, крім демобілізації по нашім боці та мобілізації по стороні польській. Найпоганіше відбились два моменти: брак критичного погляду на власні помилки у президії Української Парляментарної Репрезентації та брак контрольного і вирішного чинника через сполуку обох функцій — проводу УНДО і УПР і через відсутність надрядного українського чинника".

П. Тершаковець є за створення Міжпартійної Ради, як у 1920 р., та за скликання Національного Конґресу.

Як бачимо, то і д-р Д. Левицький і посол Тершаковець привязують великі надії до того, якогось конґресу, хоч ані вони ані ніхто інший з прихильників тої ідеї не подають способу на її здійснення.

Це має бути такий якийсь універзальний лік на наші болі, як перед 40 роками на всі фізичні болі і хороби був „Пейн Експелер".

Справу „всеукраїнського конґресу" обговорювано у нашій пресі основно ще перед трьома роками, бо вже тоді були у нас люди, котрі носились з тою ідеєю як та курка з яйцем. Але однако — способу скликання того конґресу, питання, хто буде уповажнений до участи в ньому, а хто до вибору делеґатів, питання його компетенції і т. ін., вони навіть не пробували порушити.

А тимчасом було би важнішим обговорити, що властиво маємо робити в такім положенню, в якім ми внаслідок багатонадійної „нормалізації" знайшлися. Є фактом, що польські націоналісти, а на їх чолі „Ікацуньо" (так звуть самі поляки краківський „Ілюстровани Курєр Цодзенни"), скористали уже з самих поголосок про „нормалізацію" в ціли розпочаття шаленої наґінки на українців, а крики, що „на кресах ойчизна сен курчи", стали щоденним кличем польських шовіністів. Річ очевидна, що доказів на те „курчене" не мають, але нагода до „вибирання пса" українцям є, і з того вони дуже широко користають.

А ми що? Сваримося поміж собою, нарікаємо, а хоч і реальної роботи, зосібна в кругах селянських немало, то всеж таки не готуємось, як би належало з уваги на ті великі події, які певно уже в недалекій бутучности будуть відограні на великій світовій сцені.

Юрій Горовенко.

В. Будзиновський.

ОТАМАН КРУТИФІСТ

(Оповідання з історії Запорожжя).

(1)

На передмістю Січи Гасан-Баша великий ярмарок. Одиноке передмістя столиці запорозької держави за останнього кошового Кальнишевського названо так від башти Гасан-баша, в котрій були ворота, якими з передмістя входилося до Січи.

На ярмарок збіглися ріжні люди з усіх усюдів: татари, турки, греки, ляхи, молдовани, волохи, вірмени, жиди обох законів, польського і кримського. В шинках грали бандури, скрипки, цимбали й інші інструменти. Розносилися і перепутувались ріжні пісні. На крамничнім базарі лазили від краму до краму покупці і цікаві.

На майдані при башті Гасан-баша було кільканацять лавок виключно для січовиків. Тепер ці лавки стояли пусті. Лиш на крайній сидів молодий козак і смоктав гіркий дим з коротенького цибушка. Його чуб, що висів над носом, колихався до такту.

— Здоров був, пане пікініре! — сказав хтось, що підійшов до сусідньої лавки.

Молодий козак озирнувся. Бачучи, що незнайомий спокуйно ляг на лавці, козак став далі пакати, ссати цибушок і думати свою думку. По хвилі почув питання:

— А може ви, пане пікініре, думаете про Адамівку?

Козак стрясся, підскочив, люлька виховзлася з руки і впала на землю. Він сидячи на лавці, справді ввесь час думав про рідне село Адамівку і про те, що там сталося. Коли вчув питання незнайомого, погадав собі:

— Звідки він знає, що я з Адамівки, яке там нещастя сталося і що я служив при московських пікінірах?

— Ви чого так здивувалися? — спитав сусід спокійно. Гадаєте, що я не пив гіркої води з панської коновки? Гадаєте, що лише в Адамівці люди скривали гайдамаків і за те пани село спалили, а людей помордували? І в моїм селі було так.

Незнайомий замовк. Молодий січовик сів назад на лавці і також мовчав.

— Я такий же як ви, пане пікініре, і цілком не такий,— перебив мовчанку незнайомий. — Такий, бо мене постигло такеж нещастя, як і вас. Не такий, бо я не пішов до пікінірів служити москалям.

— Я москалів скоро покинув і пристав до запорожців, виправдувався січовик.

— Яке їхало, таке здибало! — гукнув незнайомий. — Запорожці не поможуть вам пімстити Адамівку. Тепер запорожці не те, що були колись. Тепер вони лиш з усякою поганню по шинках валяються. І то не просте братство січове, а курінні батьки отамани! Я не лиш до пікінірів, а й до запорожців не пристав, бо Запорожжя гайдамакам не помагає. Ось чому я, хоч такий як ви, не такий як ви.

Незнайомий одітий був цілком так, як молодий запорожець, та з його слів, що ображали січове товариство, запорожець доміркувався, що то козак, приставлений до гайдамаків. Не диво, що такий згадував запорожців лихим словом. Гайдамаків переслідували не тільки ляхи і москалі. Проти гайдамаків мусіло, хоч не хоч, бути також Запорожжя. Росія напирала на запорозьку старшину, щоб вона не позволяла гайдамацьким ватагам орґанізуватися на землях Запорожжя і щоби не давала у себе захисту гайдамакам, що втікали перед польськими чи московськими військами. Щоби від напасти не пропасти, щоби Росія не втиркалася в справи Запорожжя, запорозька старшина голосила себе противником гайдамаків, котрі побивали панів правобічної України, що була під Польщею.

— Ви звідки знаєте, що я з Адамівки і що був пікініром? — спитав січовик.

— Сороки - ворони переказали мені. Кажу вам, пане пікініре, що всі ваші товариші разом із всіма своїми отаманами в шинках запиваються. Як би тепер не то добрі гайдамаки, а звичайні харцизи, що по ночах з обор викрадають вівці, вдерлися до вашого коша, то розметали би всі курінi, як їх є трицять вісім. Не вратувавсяб ані один козак. Далебі, пане пікініре, шкода, що ви з тими вітрогонами побраталися. Носи, дурні, позадирали і не бачать, як за ті носи вже москаль їх водить. Де таким помагати гайдамакам панів бити! То не їх діло. Та гайдамаки самі дадуть собі раду. Ось завтра моя ватага, що зібралася таки під боком вашого коша, завтра рушить у похід. Піде шляхом на Адамівку, і ще далі.

(Дальше буде).

КОНҐРЕС НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ЛОНДОНІ

Тринацятий Конґрес Національних Меншин відбувся в Лондоні в днях 14 і 15 липня, в конференційних салях Вестмінстер Сентрал Гол.

Відкриття конґресу довершив проф. д-р Курчинський, делеґат російської меншини в Естонії та член президії конґресу. З тої причини, що президент конґресу, д-р Йосиф Вільфан, хворий і не міг приїхати до Лондону на конґрес, проф. Курчинський у порозумінні з ченами виділу запропонував на президента цього конґресу українського делеґата з Румунії, посла д-ра В. Залозецького. Пропозицію виділу приняли члени конґресу одноголосно і д-р В. Залозецький став ґоловою Тринацятого Конґресу Національних Меншин. Рівночасно вибрано також членів президії, до якої ввійшли представники мадярів, німців, українців і інших.

Після вибору д-р Залозецький перебрав провід конґресу та покликав до слова лорда Дікінсона, знаного прихильника меншин (лорд Дікінсон належить також до президії Анґло-Українського Комітету). Після дуже прихильної промови лорда Дікінсона забрав слово сам президент конґресу і короткими словами переказав положення меншин та їхні сподівання. Після його промови забрав голос полк. Мальон.

Підчас ранішнього засідання постановив конґрес надати почесне членство двом найбільш заслуженим анґлійським приятелям меншин, а саме лордові Дікінсонові і сер Волтерові Нейпірові.

Після обіду відбувалися дальші читання рефератів на ріжні теми, звязані з меншостевим питанням.

Вечором тогож дня відбулося в Гайд Парк Готелю приняття, на якому були присутні крім делеґатів також визначні анґлійські ґості, чужинецькі посли й інші.

Дня 15 липня, перед полуднем, відчитано низку дальших рефератів, в тому й українського; після обіду дальші наради, приняття резолюцій та офіційне закінчення конґресу.

Після того всі делеґати перейшли до палати послів на чай, уладжений ґрупою анґлійських послів.

Після чаю були інформаційні сходини в конференційній салі палати послів, яку виповнили вщерть. Головою цих сходин був посол Бен Райлей, а в президії засіли посли, члени президії Конґресу Меншин. Голова покликав до слова чотирьох послів-гостей, а саме мадярського посла в Чехословакії, п. Гезу, ф. Сіллє, мадярського посла в Румунії, барона Йошіку, німецького посла в Чехословакії, архітекта Руту, і врешті українського посла в Румунії та президента конґресу, д-ра В. Залозецького. Всі бесідники говорили по десять мінут, а після їхніх промов анґлійські посли ставили свої запити. Вивязалася незвичайно жива й цікава дискусія, яка оберталася головно біля питання, як можна помогти меншинам через Союз Націй.

Вечором відбулося приняття для української делеґації на конґрес, яка складалася з отсих осіб: пос. В. Мудрого, голови Укр. Парляментарної Репрезентації; пос. З. Пеленського; пос. д-ра В. Залозецького і д-ра В. Ю. Кисілевського. Приняття влаштував Анґльо-Український Комітет, присутніх було біля 100 осіб, багато представників преси лондонської, провінціональної та чужинецької, включно до японської. Українські представники мусіли відповідати на численні запити про українські та східньо-европейські справи.

В пятницю, 16 липня, відбулося перед полуднем останнє засідання екзекутиви і закінчення праці конґресу. Резолюції, які приняв конґрес, відносилися головно до справи реформи Союзу Націй. Конґрес заступає думку, що коли Союз Націй приступить до справи реформи меншостевої процедури, то повинен запросити на наради також представників меншин, як сторони безпосередньо заінтересовані.

Анґлійська преса дуже прихильно поставилася до жадань меншостей та присвятила чимало місця тим справам. Взагалі можна сказати, що анґлійські політики і громадянство брали живу участь у конґресі. **(Укбюро, Лондон).**

Володимир Савченко.

ПОЛТАВСЬКА БИТВА

(2)

Цар постановив почати зі шведами бій у день своїх імянин, себто, 10. липня[3]). Він чекав іще на підкріплення від калмиків[4]), яких уже прийшло 3,215, а мало ще прийти 30,000, а ті, котрі прийшли, заповіли, що решта їх прийде не раніше, як 10. липня.

Король Карло довідався про сподівану москалями підмогу від німця, що перебіг до шведів уночі 7. червня, й вирішив випередити події й почати з царем бій до приходу калмиків, — призначив вирішний бій на 8. липня н. ст. Та тут знайшовся перебіжник від шведів — поляк, який попередив царя про день, на який шведи готуються до бою. Тимто москалі не були заскочені і встигли приготовитися.

*

Укріплений московський табор був обернений задом до річки Ворскла, а чолом до широкої рівнини, що з півночі межувала з долиною, а з заходу з великим лісом. Такий самий великий ліс тягнувся аж до Хрестовоздвиженського манастиря і був прорізаний байраками. Поміж обома лісами залишався простір на 1½ км. Тут лежав шлях московської армії до місця розташування шведів. Цим шляхом малаб була проходити й шведсько-українська армія, коли король Карло рішивсяб був попередити й напасти на московське військо до 10. липня, себто, до прибуття калмиків. На той випадок цар наказав збудувати 6 редут[5]), на віддаль рушничного стрілу кожну, та ще чотири редути в прямовісному напрямку від перших (ці останні не були ще готові до 8. липня). —

Щодо скількости військових сил, то Петро мав значну перевагу. Його армія під Полтавою складалася: 1) з московського війська 42,000 вояків і 72 гармат; 2) „малоросійських" козаків (із Скоропадським) 45,000 й 3,214 калмиків. Король Карло й гетьман Мазепа розпоряджали такими силами: 1) шведське військо з запорожцями 20,000 з певною скількістю (невідомо, скільки саме) гармат. Українські війська були розміщені на крилах, шведи в осередку й на крилах боєвого фронту.

Вночі на 8. липня коло 2 години Карло XII., до того ранений, зявився на ношах перед військом, обїхав увесь фронт і на зборах з ґенералами втаємничив їх у плян наступу: піхота з ґенералом Левенгавп-

[3]) Тоді свято св. Петра й Павла припадало на 10. липня (29. червня ст. ст.), бо ріжниця між старим і новим календарем була 11 днів, не як тепер — 13 (тепер св. Петра й Павла — 12. липня).

[4]) Калмики або комлики — кочеве племя у степах над Волгою й над Уралом, колись численне, тепер їх яких 150,000; вони — магометани.

[5]) Редута, французьке слово — невелика фортифікаційна (як твердиня) споруда для війська з ровом та насипом довкола нього.

том мала напасти й захопити редути, а рівночасно вся шведська кіннота, підкріплена піхотою й запорозькою кіннотою, мала напасти на московську кінноту, що стояла за редутами, розбити ії, захопити гармати і зединеними силами вдарити на головні сили москалів.

Перед сходом сонця шведсько-українські війська кинулися на московські укріплення; піхота здобула дві перші висунуті наперед редути, кіннота й частина піхоти вдарили у прохід поміж редути, щоб заатакувати московську кінноту, що уставилася за редутами. Всіх редут захопити не вдалося, а московська артилерія скошувала цілі ряди українців і шведів. До того шведське праве крило, переслідуючи московську кінноту, що в жаху втікала перед ними, зарвалося далеко вперед, відбилося від головних сил, частину його перебито, решта попала в полон.

Шведська армія змінила фронт і уставилася рівнобіжно до переду московського укріпленого табору: піхота стала в одну лінію, кіннота — на крилах у дві. Якийсь час ні одна з ворожих сил не починала нападу, чекаючи атаки від супротивної сторони. Нарешті Петро рішився заатакувати шведсько-українські війська і то всіма силами — таким нападом звичайно закінчуються битви. Він почав виводити свою армію з укріпленого табору та уставляти до атаки (нападу). Помітивши це, Карло справив свою армію на москалів.

В 9. годині ранку обидві сторони зійшлися на віддаль близького мушкетного[6]) вогню й відкрили вогонь. Праве крило шведської піхоти кинулося вперед і прорвало московський фронт. А на цьому відтинку вмить ізявився з відділом війська сам цар Петро. Почалася вперта рукопашна бійка, й небезпека для москалів минула. Доведені до неладу гарматнім та мушкетним вогнем, охоплені з обох крил московською кіннотою, шведи в заколоті кинулися до лісу, що був позад них. Все поле вкривали трупи. В 11. годині вся шведсько-українська армія була в повному відвороті в напрямку Переволочної, що лежала в місці, де Ворскло вливається до Дніпра.

Втрати москалів під Полтавою були 1,345 забитих і 3,290 ранених; шведів — 9,000 забитих, 2,773 полонених, серед яких були теж ранені, 4 гармати та інше майно.

Які були причини тієї поразки?

Причин було багато.

Одною з них був спізнений прихід Карла XII. в Україну. Колиб це було тоді, як кликав гетьман Мазепа, то напевно Стародуб і Батурин залишилисяб були в наших руках, а заскочені, неприготовані як слід москалі певно булиб цілковито розбиті в короткому часі, бо українсько-шведська армія булаб краще забезпечена, й Мазепа біг би був дати більше українського війська.

Карло до 8. липня виявляв якусь наче байдужість, недіяльність, а це дало змогу зосередитися головній московській армії над рікою Ворсклом, недалеко від Полтави, перейти цю ріку майже під носом противника та збудувати не тільки окопи, а й цілі польові укріплення (10 редут та укріплений табор). Саме ці укріплення, на думку знавців, головно причинилися до поразки. Шведсько-українські війська напали без гарматньої підготови на редути, потерпіли великі втрати й мусіли відійти. Підчас відходу запанував нелад. Це використали москалі, кинулися зо свіжими силами на шведсько-українські війська й виграли битву. Король та гетьман урятувалися тільки завдяки запорожцям.

Крім того, Петро мав куди більше війська й багато більше гармат. Карло був дуже самопевний і не забезпечив собі як слід перемоги, не забезпечив себе на випадок невдачі. А відомо, що бій сполучений звичайно з низкою випадків, яких і найясніший розум не може передбачити. Хоч і які бувають вигляди на успіх, то всежтаки часом може трапитися невдача. Тимто тактика так уперто радить у воєнних підприємствах сполучувати рішучість із обережністю. А такої щасливої сполуки під Полтавою в такого хоч би талановитого вождя, як був Карло XII., не було. Самопевність його пояснюється тим, що до Полтави він вигравав усі бої. Певний своєї перемоги, Карло не підготовив завчасу переправи через Дніпро. Відсіля недоля решти його армії підчас переправи 11. липня. Король недоцінював свого противника, якого 1700. р. розбив під Нарвою, не поміркував, що від того часу минуло 9 років...

Крім того, немало заважило те, що напередодні вирішного бою Карло XII. був ранений, а далі не слід забувати, що шведські війська були віддалені від власного краю, а це має своє значіння. Завівся король і в допомозі татар та турків, як ми вже згадували. Петро встиг іще перед полтавським боєм замиритися з турками.

Та це ще не все. Не треба забувати, що Карло виступав проти москалів не сам, а як союзник гетьмана. Мазепа здавна леліяв у душі мрію — підняти меч проти Москви за визволення України й не даремно потратив 20 років зусиль, щоб скріпити свою владу в Україні та викликати серед населення проти москалів обурення. У переговорах із королем гетьман обіцяв не тільки дати коцазьке військо, але й запевняв, що при вході короля на українську землю вибухне народне повстання. Знаючи обережність гетьмана, можна вірити, що він не говорив на вітер, і що це могло статися, колиб шведський король прийшов був у сподіваний час. Але події пішли далі понад головою гетьмана: випадок із Кочубеем безумовно загострив чуйність прибічників царя, хоч сам він, як знаємо, видав виказників гетьманові. Найболючіше було те, що цар українське військо вислав із України і тим цілком підрізав гетьманові крила. Небезпека провалити цілу справу не дала змоги підготовити її як слід серед українських мас. Широкі кола населення, задурені підшептами царських посіпак, не знаючи правдивих задумів свого гетьмана — не підтримати його як слід у хвилині, коли вибила вирішна година повстання. Тільки невеликий гурток вірної старшини гарячково працював над підготовою рішального чину. Той гурток усі свої сили поклав на велике діло визволення батьківщини під проводом Мазепи, він свої сподівання скупчив коло Полтави, бо тут рішалося: чи бути далі Україні, чи не бути.

Але повторилися давні часи давнього розбрату за князів, недавнього розбрату вже в часах козацьких, часах „руїни": в рядах завзятців-борців за волю України по стороні Мазепи було тільки яких 20,000; 45,000 пішло за московським прибічником та новопоставленим гетьманом Іваном Скоропадським. А скільки ще залишалося байдужих!...

Колиб на боці Карла й Мазепи стояло не тих 20,000, а всі, що могли вхопити за зброю, то ми тепер напевне святкувалиб полтавську битву як подію, що принесла нам політичне відродження, і святкувалиб перемогу не москалі, а ми... (Кінець).

[6]) Мушкет, французьке слово — рушниця, винайдена в XVI. ст., така тяжка, що треба було стріляти з підставки.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

від 1-го січня 1937 р. до 30-го червня 1937 р.

ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ.

З початком січня 1937 р. було повнолітніх членів	21,919
За час 6 місяців: принято нових	934
принято наново	470
принято з переступними листами	109
принято зі старого роду обезпечення	24
принято з інших кляс	34
Разом	23,490
За час 6 місяців: суспендовано	851
відійшли з переступними листами	111
відійшли до нового роду обезпечення	24
відійшли до інших кляс	34
відійшли на безплатне продовження	7
відійшли зі зворотом в готівці	51
відійшли на виплачене обезпечення	6
померли	106
Разом	1,190
З кінцем червня 1937 р. було повнолітніх членів	22,300

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

З кінцем червня 1937 р. було членів в старім роді обезпечення	458
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками до 70 року життя	727
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками протягом 20 літ	1,627
В обезпеченні, платнім за життя, з вкладками протягом 20 літ	942
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів	3,622
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів	14,924
Разом	22,300
За 6 місяців департамент дорослих членів збільшився на	831

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

З початком січня 1937 р. було дітей членів	8,416
За час 6 місяців: принято нових	345
принято наново	125
принято з переступними листами	37
принято з інших кляс	13
Разом	8,936
За час 6 місяців: суспендовано	315
відійшли з переступними листами	38
відійшли до повнолітніх членів	421
відійшли до інших кляс	13
відійшли на безплатне продовження	1
відійшли зі зворотом в готівці	13
померли	9
Разом	810
З кінцем червня 1937 р. було дітей членів	8,126

Діти члени були обезпечені в таких клясах:

В клясі 1. Молод. Департаменту	5,877
В клясі 2. Молод. Департаменту	1,734
В клясі 3. Молод. Департаменту	515
Разом	8,126
За 6 місяців убуло дітей членів	290
З кінцем грудня 1936 р. було всіх обезпечених в У. Н. Союзі	30,335
З кінцем червня 1937 р. було всіх обезпечених в У. Н. Союзі	30,426
Загальний приріст в членах за 6 місяців виносить	91

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА ВІД 1-го СІЧНЯ ДО 30-го ЧЕРВНЯ 1937 Р.

ПРИХОДИ:

	З місячних вкладок	Процент від бондів	Процент від морґечів	Процент з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і ін.	Сплати морґечів	Сплати бондів	Сплати позичок	Рент	Звороти	Заробок на бондах	Проц. від позичок	Перенос з резерви і Мол. Деп.	Продаж і заробок на прапертах	Звороти позичок до фонд. народ.	Звороти стипендій	РАЗОМ
Січень	48,031.62	4,400.00	3,159.02	933.07	350.00		2,320.64		953.00				308.66			20.00		60,476.01
Лютий	45,375.83	5,652.06	3,722.96		1,668.08		1,856.58	31,960.00	1,370.00	70.00			605.31			25.00		92,305.82
Березень	45,744.42	1,262.50	3,625.96		1,227.79		10,904.67		1,525.27		172.35		911.73			20.00		65,394.69
Квітень	45,469.60	1.112.50	6,303.04		300.27		3,747.53		2,511.00	35.00	9.20		473.17	8,686.06		24.83		68,672.20
Травень	45,157.90	1,480.00	4,743.00				57,988.09		560.00	7,571.27			268.23					117,768.49
Червень	44,743.41	7,060.42	4,212.24		600.00	2,474.00	3,186.73	82,313.75	21,850.00	7,500.00	25.00	2,488.75	753.33					177,207.63
Разом	274,522.78	20,967.48	25,766.22	933.07	4,146.14	2,474.00	80,004.24	114,273.75	28,769.27	15,176.27	206.55	2,488.75	3,320.43	8,686.06		89.83		581,824.84

РОЗХОДИ:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд резервовий	Фонд конвенц.	Фонд запомог	Фонд народний	Фонд сирітський	Морґечі	Бонди	Позички	Реальність	РАЗОМ
Січень	11,533.16	5,065.27			1,381.00	50.00	1,503.55	150.00	51,250.00	2,044.00	3,492.00	76,468.98
Лютий	16,483.00	7,577.57			1,490.00		697.08	9,600.00		3,041.00	3,217.85	42,106.50
Березень	16,718.39	8,409.57			2,410.00		1,253.47	112,051.71	14,976.56	5,802.00	2,725.00	164,346.70
Квітень	38,460.41	14,942.02	2,034.29	429.77	2,577.64	171.90	1,167.74			3,107.00	1,589.04	64,479.81
Травень	13,904.69	9,800.97		46,263.68	7,341.14	3,135.28	436.33			842.00	59,372.20	141,096.29
Червень	36,547.10	14,756.69		6.44	1,250.30	2,702.58	2,792.69	30,240.82	83,931.25	5,769.00	1,829.23	179,826.10
Разом	133,646.75	60,552.09	2,034.29	46,699.89	16,450.08	6,059.76	7,850.86	152,042.53	150,157.81	20,605.00	72,225.32	668,324.38

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 6 МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем 30-го грудня 1936 остала	$ 280,949.53
Прихід за 6 місяців	581,824.84
Разом	$ 862,774.37
Розхід за 6 місяців	668,324.38
Готівка з кінцем 30 червня 1937 остає	$ 194,449.99

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 194,449.99
Морґеджі	1,201,963.71
Бонди	1,137,323.89
Реальности	1,059,662.56
Дім У. Н. Союзу	110,000.00
Позички членам	472,466.00
Разом	$4,175,866.15

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,455,752.35
Фонд запомоговий	74,274.51
Фонд адміністраційний	125,325.78
Фонд народний	1,216.04
Фонд конвенційний	1,030.21
Contingent Fund for protection of Investment and Mortality	226,134.00
Фонд резервовий	12,221.22
Фонд посмертний старого роду обезпечення	73,217.89
Фонд Сирітський	206,694.15
Разом	$4,175,866.15

ЗІСТАВЛЕННЯ БІЛЯНСУ.

Загальний маєток У. Н. Союзу з кінцем 30-го червня 1937 року остає	$4,175,866.15
Загальний маєток з 1-го січня 1937 року	4,090,286.02
Приріст майна У. Н. Союзу за 6 місяців	$ 85,580.13
На реальностях У. Н. Союзу остає	11,388.69
Разом	$ 96,968.82
Не виплачені посмертні запомоги	7,604.26
Загальний приріст майна У. Н. Союзу	$ 89,364.56

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1-го СІЧНЯ ДО 30-го ЧЕРВНЯ 1937 Р.

ПРИХОДИ

	З місячних вкладок	Процент з банків	Процент від бондів	Процент від морґеч.	Рент від реальности	Сплата бондів	Сплата морґечів	Заробок на бондах	Процент від позичок	РАЗОМ
Січень	2,473.17	587.25	547.50	606.54			225.52			4,439.98
Лютий	2,374.07		455.80	879.75			420.00			4,129.62
Березень	2,382.87		329.70	752.40			492.50			3,957.47
Квітень	2,462.49			613.21			633.94			3,709.64
Травень	2,339.60		125.00	964.80			202.00			3,631.40
Червень	2,360.89		306.25	323.17			965.00			3,955.31
Разом	14,393.09	587.25	1,764.25	4,139.87			2,938.96			23,823.42

РОЗХОДИ

	Виплати посм. запомог	Платні пом. сил	Соціяльне обезпеч.	Молодечий журнал	Праці друк. і т. п.	Актюар	Морґеджі	Видатки канцелярії	Перенос до УНС за діти	Бонди	Нагороди	Процент на морґ. і бонд.	Грошеві звороти	РАЗОМ
Січень		262.03		475.00				30.00					136.52	903.55
Лютий	306.00	246.72	27.66	475.00			1,400.00	25.00						2,480.38
Березень	609.00	246.00	5.46	475.00				25.00		9,984.38		74.86		11,419.70
Квітень	432.00	261.45	15.90	475.00		176.56		30.00			135.00		649.24	2,175.15
Травень		332.75	9.92	475.00				25.00					4.50	847.17
Червень	293.00	254.00	9.32	475.00	226.50	850.00		25.00		10,100.00	2.00	111.11	25.06	12,370.99
Разом	1,640.00	1,602.95	68.26	2,850.00	226.50	1,026.56	1,400.00	160.00		20,084.38	137.00	185.97	815.32	30,196.94

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 6 МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем грудня 1936 остала	$ 58,985.68
Прихід за 6 місяців	23,823.42
Разом	$ 82,809.10
Розхід за 6 місяців	30,196.94
Готівка з кінцем 30 червня 1937 остає	$ 52,612.16

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 52,612.16
Морґеджі	171,975.12
Бонди	129,849.64
Реальности	56,650.92
Позички	104.00
Разом	$411,191.84

Стан довжний:

Фонд посмертний	$304,962.77
Фонд адміністраційний	106,229.07
Разом	$411,191.84

ЗІСТАВЛЕННЯ БІЛЯНСУ ЗА 1936 РІК.

Загальний маєток з кінцем червня 1937	$411,191.84
Загальний маєток з кінцем грудня 1936.	$399,019.94
Приріст майна	$ 12,171.90
На реальностях остає	2,040.58
Загальний приріст майна за 6 місяців	$ 14,212.48

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ:

Процент з банків	$ 71.84
Процент від бондів	468.75
Разом	$ 540.59
Готівка з кінцем грудня 1936 року	7,405.19
Готівка з кінцем 30 червня 1937 року	$ 7,945.78
Інвестовано в бондах	25,625.00
Разом	$ 33,570.78

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО:

Процент з банку	$ 24.69
Готівка з кінцем грудня 1936 року	2,469.81
Готівка з кінцем 30 червня 1937 року	$ 2,494.50

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ.

За 6 місяців померло 106 членів обезпечених на суму	$ 87,958.00
Невиплачена посмертна запомога від. 147, з 1936	579.54
Разом	$ 88,537.54
За 6 місяців виплачено посмертних запомог разом на суму	$ 80,933.28
З кінцем 30 червня 1937 остається невиплачених запомог на суму	$ 7,604.26

ЗІСТАВЛЕННЯ З ЧИНШІВ ВІД ВЛАСНИХ РЕАЛЬНОСТЕЙ І ВІД РЕАЛЬНОСТЕЙ КОНТРОЛЬОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

За час 6 місяців зібрано чиншів і інших вплат від власників реальностей на яких організація має морґеджові інвестиції	$ 84,763.47
Виплачено на податки і інші розходи	$ 53,834.20
Чистий прихід за 6 місяців остається на суму	$ 30,929.27
З повищої суми перенесено до книг У. Н. Союзу	$ 17,500.00
На чековім конті цего департаменту остається	$ 13,429.27
Разом	$ 30,929.27

(Докінчення звіту на стороні 4-тій)

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, зазначений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Orphan's Fd.	$ 6,375.13	$ 6,375.13
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	14,571.47	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	14,134.44	28,705.91
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	1,070.80	1,070.80
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.	16,955	Sav. Dept.	Mort Fd.	805.92	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acct.		24,900.63	25,706.55
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	7,261.29	7,261.29
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.	8,209	Sav. Dept.	Reserve Fd.	4,725.34	
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	3,931.17	8,656.51
Linden Trust Co.	Linden, N. J.		Check Acc't	Mort. & Res. Fd.	2,631.19	2,631.19
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	11,455.97	11,455.97
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	16,983.44	16,983.44
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	4,095.83	4,095.83
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	6,679.88	6,679.88
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	803.96	803.96
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,715	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,969.64	1,969.64
* N. J. National Bank & Trust Co.	Newark, N. J.	19,297	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,725.77	2,725.77
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547638	Sav. Dept.	Conven. Fd.	3,007.38	3,007.38
Integrity Trust Co.	Philadelphia, Pa.	32502	Sav. Dept.	Mort. Fd.	11,413.23	11,413.23
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	22,135.75	22,135.75
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	21,743.29	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indegent Fd.	7,594.52	29,337.81
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	3,433.95	3,433.95
				Total	$194,449.99	$194,449.99

Готівка Молодечого Департаменту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$ 6,500.32	
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	911.87	$ 7,412.19
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	26,840.49	26,840.49
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	5,610.00	5,610.00
N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,883.30	
N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	3,255.03	7,138.33
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	5,611.15	5,611.15
				Total	$52,612.16	$52,612.16

Готівка на власних реальностях і контрольованих реальностях У. Н. Союзу:

First National Bank	Jersey City, N. J.	Real Estate Dept.	13,429.22	13,429.22

Готівка Сиротинця-Захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.	20,360	Sav. Dept.	$1,622.10	$1,622.10
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140.488	Sav. Dept.	6,323.68	6,323.68
			Total	$7,945.78	$7,945.78

Фонд ім. С. Ядловського ульокований:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.	$2,494.50	$2,494.50

ЗВІТ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

від 1-го січня до 30-го червня 1937 р.

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
Січень	$ 5,599.06	Січень	$ 6,179.05
Лютий	5,628.32	Лютий	5,354.40
Березень	6,464.17	Березень	5,367.66
Квітень	6,125.72	Квітень	7,554.63
Травень	5,625.92	Травень	5,299.31
Червень	10,763.24	Червень	7,991.47
Разом	$40,206.43	Разом	$37,746.52

ПРИХОДИ:

Передплата від членів У. Н. Союзу	$24,420.00
Приватна передплата	1,775.24
За оголошення	4,188.96
Друкарські роботи до УНС	1,656.13
Приватні друкарські роботи	328.35
Процент з банку	112.88
Торг з книгарні	1,280.65
Звороти від У. Н. Союзу за Чищення, опал, світло ітд.	816.97
За Ювилейну Книжку	2,571.31
Зворот від У. Н. Союзу за висилку Ювил. Книжки	455.00
За Ювилейну Книжку від членів У. Н. Союзу	2,551.12
Ріжні інші дрібні	49.82
Разом	$40,206.43

РОЗХОДИ:

Платня редакторам і завідателя	$ 5,880.60
Платня робітникам	11,369.54
Платня кореспондентам	804.00
Почта за часопис	3,050.95
Світло і електрика	746.68
Вугля	231.00
Асекурація	240.92
Купно книжок	472.89
Направа машин	45.07
Папір для „Свободи"	3,660.38
Оправа книжок	292.95
За кліші Тарзана	243.00
Папір для ріжних робіт	617.35
За шнурки, папір для пакування і т. д.	148.65
За кліші до „Свободи"	93.52
Нові частини до направи машин	103.91
Стенслі і матеріяли для адресографа	75.94
Атрамент для преси	90.72
Металь для лайнотайпів	85.44
Оправа Ювилейної книжки	2,152.75
Телефон	173.75
Мило і рушники	23.40
Почта	229.42
Знаряди, олівці, листівки і т. д.	128.58
Вода	70.00
Матеріяли для дженітора	68.22
Нові машинки до писання	920.00
Газовий огрівач для преси	98.00
Новий тайп	268.68
Податок до міста Джерзі Сіті	549.72
Почта за висилку Ювилейної Книжки	444.40
Соціяльне обезпечення на старі літа робітників	328.88
Соціяльне обезпечення на безробіття	578.01
У. Н. Союзові за Ювилейну Книгу	2,474.00
Ріжні інші видатки	985.20
Разом	$37,746.52

Прихід від 1-го січня до 30 червня 1937 р.	$40,206.43
Готівка в банку з днем 31-го грудня 1936 р.	20,511.02
Разом	$60,717.45
Розхід від 1-го січня до 30-го червня 1937 р.	37,746.52
Готівка з кінцем червня 1937.	$22,970.93
Депозит в газовій компанії	50.00
Разом	$23,020.93

Готівка „Свободи" знаходиться в слідуючих банках:

N. J. Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J., Check Acc't	$4,918.79
Chase National Bank, New York, N. Y., Check Acc't	4,125.70
N. J. Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J., Savings Acc't	4,389.92
Commercial Trust Co., Jersey City, N. J., Savings Acc't	5,816.41
Hudson County Savings BanK, Jersey City, N. J., Sav. Acc't	3,642.97
Cash on hand June 30, 1937	107.44
	$22,970.93
Deposit in Gas Co.	50.00
Total	$23,020.93

Згідно з параграфом 40 статуту У. Н. Союзу, головна контрольна комісія відбула контролю книговодства й маєтку У. Н. Союзу, в днях від 12-го до 18-го липня 1937 року, та отсим стверджує, що діловодство всіх урядників У. Н. Союзу, і майно Союзу знайдене в порядку і добрім стані.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ У. Н. СОЮЗУ

JERSEY, CITY, N. J., 18-го ЛИПНЯ 1937 РОКУ

Д. Капітула, предс.; А. Т. Кібзей, заст. предс.; О. Е. Малицький, секретар; С. Куропась, і Р. І. Смук, члени.

АРИСТОКРАТ НАЧАЛЬНИКОМ ЖІНОЧОЇ ШПИГУНСЬКОЇ БРИГАДИ

Як відомо, багато достойників ГПУ сидять сьогодні на приказ Сталіна у вязниці на Лубянці. Між цими „достойниками" є теж славний „червоний барон" Борис фон Штайґер, комендант неменше славної тайної жіночої бриґади ГПУ. Похід до слави цього „достойника", що вже покінчив свою карієру, це наче картини, вирізані з якоїсь авантурної й водночас макабричної фільми.

Похід до слави.

Борис фон Штайґер походить із аристократичної рідні й ще сьогодні можна бачити величаву палату в Одесі, що була колись власністю його батька. Мати Штайґера була полька й називалася Скаржинська. Перед війною вона одружилася з багатим землевласником, бароном Штайґером.

Молодий Борис належав до „золотої" молоді, а його батько не жалував грошей на освіту свого сина, що мала запевнити йому гарну карієру. Борис Штайґер визначався великими здібностями й був дуже амбітний.

Завдяки своїм звязкам і грошам, швидко поступав по щаблях карієри й уже як двацятилітній молодик він став першим секретарем премієра. У хвилині вибуху війни молодого барона приділили до начальної команди.

Або — або.

Вибух жовтневої революції поклав край карієрі Штайґера, що так гарно заповідалася. Батько Штайґера боровся по боці білих. Він утік за границю й там недавно помер. Борис залишився і його арештували.

Чека дала йому до вибору: або „стенка"-розстріл, або служба в тайній большевицькій поліції.

Борис Штайґер вибрав це друге.

Театральний інспектор.

Відомо, що Чека користувалася зпочатку „білими", бо інакше вона не булоб змогла опанувати ситуації. До таких „білих" спеців від окремих доручень належав тоді й барон Штайґер.

Аж до останньої хвилини навіть найбільші знавці большевицьких умовин не могли були сказати, який уряд займав Штайґер.

Його бачили майже на всіх дипльоматичних приняттях. Про нього говорили, що він буває частим гостем у комісаріяті для заграничних справ. Він часто відвідував наради з „достойниками" ГПУ.

Одначе те все офіційно називалося, що таваріщ Борис Штайґер є інспектором московських театрів!..

Жінки-шпигуни.

Тільки кілька головачів із ГПУ знали, що „таваріщ" Штайґер є провідником тайної жіночої бриґади ГПУ. Ця бриґада була саме стрижнем большевицької розвідки.

Яка була доля цього червоного барона, та які були завдання цієї бриґади?

Щоб відповісти на це питання, треба спершу згадати про організацію тайної жіночої служби ГПУ. Не зважаючи на те, що большевики багато разів заперечували цю відомість, то всетаки факт, що всі доми розпусти в більших московських містах, удержувало ГПУ. Жінки, що були в цих „домах большевицької моралі", були шпигунками. Та це ще далеко не вичерпувало діяльности „Штайґерової бриґади".

Гниль.

Борис Штайґер мав у своїй „бриґаді" цілі сотні гарних молодих жінок, що вели у своїх вибагливих мешканнях у Москві легке, елеґантне життя. У тих жінок бували майже всі большевицькі достойники. Цими „легкими" жінками часто бували навіть „товаришки" й жінки большевицьких вельмож. Ось-так Борис Штайґер знав докладно, що думають і говорять високі большевицькі урядовці, знав їхні особисті тайни, їхні задуми та пляни...

Підземний світ.

У руках проворного „червоного барона" ці жінки були найкращою зброєю до ріжних затій.

Він без крику „викінчував" невигідних собі людей і швидко став потугою, що перед нею дрожали навіть його „таваріщі" з ГПУ. Борис Штайґер був тим, що зорґанізував для служби в ГПУ ввесь підземний світ. Він доказав, що неморальність є вуґольним каменем, що на ньому побудували потугу СССР.

Упадок давніх можнавладців із ГПУ з Ягодою на чолі стягнув і Штайґера з його висоти до тюрми. Сьогодні дожидає він у тюрмі на Лубянці присуду.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8-го серпня, зараз по Службі Божій у галі церковній при Райс і Оклей вул. — Петро Сачавський, предс.; Михайло Сенків, кас. Василь Пилипів, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. Рождества Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 8-го серпня в годині 2-гій пополудні, в галі парохіяльній під ч. 4950 С. Павліна вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори. На тих зборах буде справоздання з підніку та інші справи до полагодження. — Андрій Фаца, секр.

ДІРБОРН, МІШ. Відділ 141, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8-го серпня, о годині 2:30 пополудні в Ветеран Гол 18844 Веселей вул. побіч Повст Офіс при Мішіґан. — Е. Бутковський, секре.

ГЕМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Марк. Шашкевича, від 94, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, в годині 7-мій вечером. Обовязком всіх членів прийти на час. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости бо впротивнім разі будуть суспендовані. — Мирон Касій, предс.; Максим Чубка, кас.; Іван Курчак, Михайло Шаран, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 241, повідомляє всіх своїх членів, що збори звичайні відбудуться в суботу, дня 7-го серпня, о годині 7-мій вечером, в гали парохіяльній, під ч. 394 Блекстон вул. Обовязком кождого члена явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. — П. Голонишка, прд.; С. Щенгор, кас.; С. Бардачевський, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомля своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 7-го серпня о годині 7-мій вечером, під ч. 435 Мейн вул. На ці збори кожний член має прийти, бо є важні справи до полагодження. — А. Залінський, предс.; С. Винярський, кас. М. Сас, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Івана Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 8-го серпня, в годині 12-тій вполудне. Просимо всіх членів прийти, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо прийти і вирівнати свої довги, бо впротивнім разі поступимо згідно зо статутом. — Н. Задерецький, предс.; С. Морозович, кас.; і секр. Г. Жук, секр рек.

НОРТГЕМТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 8-го серпня в православній галі, о годині 1:30 пополудні. Просимо членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. Особливо ті члени, котрі довше довгують і мешкають по фармах, щоби принесли свої вкладки сего місяця; бо впротивнім разі будуть наражені на суспендовання. — Уряд.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. Вас. Великого, від. 364, повідомляє свіх своїх місцевих і позамісцевих членів, як також всіх членів відділу 341, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 8-го серпня, зараз по Службі Божій, в гали церковній на Калиджвул. Справа дуже важна, тому вимагається приявности всіх членів. Довгуючі члени повинні вирівнати вій довг як також за діти, впротивнім разі поступиться після ухвали. — А. Барбер, предс.; С. Кравчук, кас.; І. Сподар, секр.